

Про надання роз'яснень стосовно переліку документів, які підтверджують, що «ембріон людини» не є клонованим при перевезенні товару «ембріон людини» з-за кордону до медичного закладу України

Правління УАРМ розглянуло запит про надання роз'яснень стосовно переліку документів, які підтверджують, що «ембріон людини» не є клонованим при перевезенні товару «ембріон людини» з-за кордону до медичного закладу України.

У зв'язку з підписанням Додаткового протоколу про заборону клонування людини 1998 р. до Конвенції Ради Європи про права людини в біомедицині 1997 р., в Україні 14 грудня 2004 року був прийнятий Закон України №2231-IV «Про заборону репродуктивного клонування людини», яким була встановлена заборона репродуктивного клонування людини та ввезення на територію України та вивезення з території України клонованих ембріонів людини. При цьому слід зазначити, що зазначений вище Закон №2231-IV носить досить декларативний характер і не містить детального правового регулювання питань забезпечення реалізації заборони репродуктивного клонування людини та ввезення/вивезення на територію України/з території України клонованих ембріонів людини.

Отже наразі, окрім Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» №2801 від 19.11.1992 р., ч. 7 ст. 281 Цивільного кодексу України, ст. 123 Сімейного кодексу України, основним нормативно-правовим актом, який регулює правовідносини між пацієнтами та закладами охорони здоров'я України, які здійснюють застосування методик допоміжних репродуктивних технологій, є наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні» №787 від 09.09.2013 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02 жовтня 2013 р. за №1697/24229 (далі – *Порядок №787*). Однак, у *Порядку №787* зазначені лише загальні правила щодо транспортування ембріонів, а будь-яка інформація щодо переліку або змісту документів, які б підтверджували не клонованість ембріона людини, відсутня.

При цьому, звертаємо увагу на те, що питання здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України, врегульовані Митним кодексом України (зі змінами та доповненнями). За даними УКТ ЗЕД до товару 3001 90 20 00 віднесені *«залози та інші органи, призначені для органотерапевтичного використання, висушені, подрібнені або не подрібнені у порошок; екстракти залоз або інших органів чи їх секретів, призначені для органотерапевтичного використання; гепарин та його солі; інші речовини людського або тваринного походження, підготовлені для терапевтичного або профілактичного застосування, не включені до інших товарних позицій: інші: людського походження»*. Відповідно до ст. 197 Митного кодексу України, у випадках, передбачених законом, на окремі товари встановлюються обмеження щодо їх переміщення через митний кордон України. Пропуск таких товарів через митний кордон України та їх митне оформлення здійснюються фіскальними органами на

підставі отриманих з використанням засобів інформаційних технологій документів, які підтверджують дотримання зазначених обмежень, виданих державними органами, уповноваженими на здійснення відповідних контрольних функцій, іншими юридичними особами, уповноваженими на їх видачу, якщо подання таких документів фіскальними органам передбачено законами України.

На виконання ст. 197 Митного кодексу України була прийнята постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року №436 «Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України», у якій визначено перелік документів, що видаються державними органами або іншими юридичними особами, уповноваженими на видачу таких документів, для подання їх органам доходів і зборів при пропуску товарів через митний кордон України та їх митному оформленні. Водночас до зазначених переліків не включено документи, що підтверджують дотримання обмежень при ввезенні на територію України репродуктивних матеріалів людини, оскільки законами України не передбачено подання таких документів фіскальним органам.

Разом з тим, зазначаємо, що відповідно до статутних документів, УАРМ є громадською організацією, а тому листи та роз'яснення УАРМ не встановлюють норм права, носять виключно інформативний характер.

Відповідь на запит підготовлений ІОК «Юбікон»